

24.10.2016

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite STM065:00/2012

Asia **Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto biopankkien integraatiota koskevaan asiantuntijaraporttiin**

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiantuntijaryhmän raportista biopankkien integraatiosta.

Asiantuntijaraportissa on esitelty neljä vaihtoehtoista mallia integraation tasosta. Raportti hahmottaa ja kiteyttää ansiokkaasti kahdeksan kansallisen biopankin ja niiden omistajien yhteisen tahtotilan. Siten asiantuntijaryhmän suositus integraation tasosta on perusteltu ja kannatettava.

Integraation tason lisäksi raportissa on vertailtu yleisellä tasolla erilaisia vaihtoehtoja virallisen konsortion oikeushenkilöydelle päätyen suositteluun osuuskuntamallia. Opetus- ja kulttuuriministeriö ei näe mahdollisena ottaa kantaa oikeushenkilöiden valintaan raportin pohjalta. Ensinnäkään raportissa ei ole juurikaan hahmotettu konsortion ja kahdeksan biopankin välisiä suhteita (mikä konsortion päätäntävällässä, mikä biopankkien). Toiseksi asiantuntijaraportti käsittelee hyvin pintapuolisesti niin ehdottamansa konsortion kuin ehkä vielä suuremmissa määrin ehdotetun yhteisen palveluntuottajan liiketoimintamallia, ansaintalogiikkaa ja siten taloudellisia toimintaedellytyksiä. Tämän seurauksena myös niin konsortion kuin palveluntuottajan rahoitustarpeet ja -muodot jäivät yleiselle tasolle.

Vasta virallisen konsortion toimivallan ja ansaintalogiikan sekä rahoitustarpeen hahmottamisen jälkeen on perusteltua päättää tarkoituksenmukaisimmasta oikeudellisesta perustasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö huomauttaa, että oikeushenkilöiden valinnalla on mm. verotuksellisia vaikutuksia, mutta myös vaikutuksia siihen, millaisia mahdollisuuksia eri toimijoilla on osallistua yhteistyöhön ja tarvittaessa sen rahoitukseen. Näitä näkökohtia asiantuntijaraportissa ei ole käsitelty. Esimerkiksi korkeakoulut eivät voi siirtää lakisääteisiä tehtäviään kolmannelle osapuolelle tai pääomittaa yksityisoikeudellista toimijaa, kuten osuuskuntaa, julkisista lähteistä saamallaan rahoituksella. Sen sijaan korkeakoulut voivat rahoittaa yksityisoikeudellisen toimijan projekteja tai osallistua sellaisen pääomituksen muulla rahoituksellaan kuten oman pääomansa tuotoilla tai lahjoituksilla, mikäli korkeakouluilla sellaisia on käytettävissään.

Asiantuntijaraportin ehdotuksiin liittyviä kehityskulkuja on jo meneillään toimijoiden aloitteesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää tärkeänä, että biopankkien integraation edistämiseksi kaikilla toimijoilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua yhteistyön ja toimintamallien kehittämiseen.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Ylitarkastaja

Riina Vuorento

Tiedoksi Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto